

Deravý zákon nahráva špekulácii s bankrotmi

KONKURZY

Zákon dovoľuje využiť osobný bankrot aj v špecifickej situácii manželov, čo umožnila novela zákona o konkurze a reštrukturalizácii. Má to však aj úskalia.

Táňa Rundesová ^{@hn}
tatjana.rundesova@mafrasllovakia.sk

Novelizovaný konkurzný zákon dovoľuje riešiť zadlženého človeka tak, že sa mu za špeciálnych podmienok umožní oddlženie. Ak sa však takýto osobný bankrot týka osoby, ktorá je s partnerom v manželstvom zväzku, v praxi nastávajú osobité okolnosti. Háčik je v tom, že tu vznikajú podmienky, aby sa mohlo kalkulovať s jedným akože „majetným“ manželom a druhým akože „nemajetným“, ktorý bude na seba preberať ďalšie záväzky.

Problém po zrušení konkurzu

Celá situácia má viacero úskalí a stala sa prostriedkom špekulácií manželov. Zákonodarca totiž nezohľadnil riešenie významnej skutočnosti, na čo upozorňuje Denisa Dulaková Jakúbeková, advokátka spolupracujúca s poradenskou skupinou v oblasti práva a financií HMG Advisory Group, ako aj viacerí ďalší právnici. Novela zákona o konkurze a reštrukturalizácii rieši oddlženie spôsobom, ktorý je verejnosti známy pod názvom osobný ban-

krot. Ten sa realizuje konkurzom alebo splátkovým kalendárom. Zákon pritom výslovne hovorí, že režim oddlženia podlieha jeho štvrtej časti. Čo to znamená?

Ako zdôrazňuje Dulaková, ak sa realizuje formou splátkového kalendára, majetkové spoločenstvo manželov tým nie je dotknuté, trvá teda aj naďalej. Ak sa však robí formou konkurzu, zákon výslovne hovorí, že vyhlásením konkurzu zaniká dlžníkov bezpodielové spoluvlastníctvo manželov. „Čo sa však stane s bezpodielovým spoluvlastníctvom, ak sa konkurz zruší, to zákonodarca už nerieši. Touto skutočnosťou sa treba vážne zaoberať,“ tvrdí advokátka.

Štvrtá a druhá časť zákona

Čo vnímajú odborníci ako zásadný problém a o čo opierajú svoje argumenty? Predovšetkým o to, že zákon výslovne stanovil, že dlžníkov bezpodielové spoluvlastníctvo manželov zaniká vyhlásením osobného bankrotu. Na druhej strane – obnova zrušeného bezpodielového spoluvlastníctva už v rámci od-

”
Ak za trvania manželstva bezpodielové spoluvlastníctvo zaniklo, môže sa obnoviť len rozhodnutím súdu.

Denisa Dulaková Jakúbeková,
advokátka

dlženia riešená nie je. Odborníci poukazujú na výslovne ustanovenie zákona v tom, že osobný bankrot sa má uskutočniť podľa jeho štvrtej časti, ktorá hovorí o oddlžení, no ten má vlastnú úpravu zrušenia konkurzu. Nedá

sa preto postupovať podľa druhej časti toho istého zákona, podľa ktorej sa vedú konkurzy na majetok právnických a fyzických osôb – podnikateľov.

Ďalej platí, že ak z úpravy osobného bankrotu nevyplýva, že zrušením konkurzu dochádza k obnove bezpodielového spoluvlastníctva, platí stav, ktorý spôsobilo samotné vyhlásenie konkurzu, čo znamená, že toto spoluvlastníctvo ostáva naďalej zrušené.

Občiansky zákonník

Ak teda manželia chcú obnoviť predchádzajúce spoluvlastníctvo, musia postupovať podľa Občianskeho zákonníka. Ten podľa advokátky hovorí: „Ak za trvania manželstva bezpodielové spoluvlastníctvo zaniklo, môže sa obnoviť len rozhodnutím súdu vydaným na návrh jedného z manželov.“ Výnimku môže pripustiť iba osobitný zákon, ktorým by mal byť v tomto prípade zákon o konkurze a vyrovnaní. No tu je problém, chýba v ňom odkaz na jeho druhú časť, ktorá rieši situáciu so zrušeným bezpodielovým spoluvlastníctvom.

Aké rozpory vznikajú v praxi a ako by ich mal zákon doriešiť

Súčasný právny stav spojený s vyššie opísanými okolnosťami nie je žiaduci a a nedá sa ani racionálne zdôvodniť. Bolo by preto vhodné prijať úpravu, ktorá by zaviedla pravidlo obnovy bezpodielového spoluvlastníctva manželov aj pri zrušení konkurzu v rámci osobného bankrotu. Dosiahne sa tým viacero logických následkov, a to najmä: 1. právny poriadok sa zbaví iracionálne

pôsobiacej disproporcie, pri ktorej je porovnateľná situácia upravená odlišne, 2. výklad existujúceho právneho stavu bude jednoznačný a zamedzí sa rôznym výkladom, 3. manželia, ktorí chcú mať po zrušení konkurzu obnovené bezpodielové spoluvlastníctvo, nebudú musieť žiadať o jeho obnovu súd, 4. vďaka obnovenému zákonnému majetkovému spoločenstvu manželov sa zabezpečí

väčšia ochrana tretích osôb, najmä veriteľov ktoréhokoľvek z manželov, 5. zamedzí sa špekulatívnym osobným bankrotom, pri ktorých sa kalkuluje s jedným „majetným“ manželom a druhým „nemajetným“ manželom, ktorý bude na seba preberať ďalšie záväzky.

Denisa Dulaková Jakúbeková,
advokátka spolupracujúca
s HMG Advisory Group

FINANCIE

Oddlženie: konkurz alebo splátkový kalendár

Bratislava – Počet osobných bankrotov u nás medzimesačne výrazne stúpa. V máji napríklad zbankrotovalo až 1 390 obyvateľov Slovenska, čo je historicky najväčší počet v jednom mesiaci. Ako vyplýva z analýzy spoločnosti CRIF – Slovak Credit Bureau, za prvých päť mesiacov tohto roka bolo u nás vyhlásených už 5 254 osobných bankrotov, čo je viac než za celý minulý rok.

Počet bankrotov

Príčinou nárastu je vlna najvyšia úprava, ktorá proces oddlženia formou osobného bankrotu zjednodušila. Takýto vývoj sa očakával. Ako však upozornila Jana Marková, hlavná analytička CRIF SK, závažnejšie je, že najväčšiu skupinu dlžníkov, ktorí vyhlásili osobný bankrot – čo sú obyvatelia vo veku 40 až 49 rokov – pomerne tesne nasledujú 30- až 39-roční dlžníci. „Ľudia v tomto veku by mohli v produktívnom živote využiť osobný bankrot, pri nezmenenej úprave na oddlženie ešte raz. Aj preto rastie význam informovanosti občanov.“

Z celkového počtu rozhodnutí súdov o osobnom bankro-

te vyhlásených v máji 2018 vyplýva, že oddlženie formou konkurzu si zvolilo 1 380 dlžníkov a formu splátkového kalendára iba desať.

Pri oddlžení formou splátkového kalendára okrem toho, že súd v prvom kroku povolí oddlženie touto formou a poskytne ochranu pred veriteľmi, nasledujú ďalšie úkony.

Splátkový kalendár

Správca podáva na súd návrh na určenie splátkového kalendára, ktorý obsahuje návrh uspokojenia nezabezpečených pohľadávok veriteľov. V máji bolo podaných desať takýchto návrhov a uspokojenie bolo od 30 do 100 percent. Ak nie je možné zostaviť kalendár, súd dlžníkoviu ochranu pred veriteľmi zruší. Ak návrh na kalendár je možné zostaviť, môže súd návrh podaný správcom zamietnuť. Alebo ho môže schváliť a zbaviť dlžníka dlhov, ktoré sa môžu uspokojiť len splátkovým kalendárom v rozsahu, v akom nebudú uspokojené kalendárom, a dlhov, ktoré sú vylúčené z uspokojenia. Potom nadíde päť rokov splácania dlhov v určenej miere. (CRIF, RUN)

Rastúce dlhy môže zachrániť aj splátkový kalendár.

SNÍMKY: ARCHÍV HN

Legislatíva namierená proti byrokracii vyvoláva viacero otázok

ADMINISTRATÍVA

Štát nasadil do boja proti nadbytočnému papierovaniu špeciálny zákon. Vidinu menších behaní po úradoch však narušuje fakt, že stačí „slabý“ internet úradníkov a už je dôvod, aby si inštitúcia žiadala rovnaký papier viackrát.

Jedným z najčastejšie skloňovaných problémov slovenského podnikateľského prostredia je nepríjemné administratívne zaťaženie alebo ľudovo povedané – vysoká byrokracia. Za účelom boja s týmto problémom prijali poslanci nedávno nový zákon, ktorý často býva označovaný aj ako „zákon proti byrokracii“. Ohlásený pozitívny vplyv tohto zákona, ktorý novelizuje viac ako 160 zákonov, však ostáva otáznym. Vláda zároveň ohlásila záujem prijať v budúcnosti ďalšie podobne ladené zákony, ktoré majú ďalej znižovať adminis-

tratívne zaťaženie pre občanov a podnikateľov.

Ako má zákon znížiť byrokraciu

Zákon ako nové opatrenie vlády v boji proti byrokracii zavádza takzvaný princíp jedenkrát a dosť. Na základe tohto princípu by občan alebo podnikateľ od prvého septembra nemal rôznym úradom predkladať najčastejšie vyžadované druhy dokladov, výpis z obchodného registra, výpis zo živnostenského registra a list vlastníctva. Potom od 1. januára 2019 by už nemalo byť potrebné predkladať ani výpisy z registra trestov slovenských občanov a spoločností. Namiesto výpisov by sa úradom mali predložiť len údaje nevyhnutné na to, aby si tieto výpisy vedeli úrady vyžiadať sami, čiže štátne inštitúcie by si informácie mali poskytnúť navzájom elektronicky a bezodplatne.

Ktorých situácií na úradoch sa to bude týkať

Už v súčasnosti možno povedať, že zmeny by občania a podnikatelia mali pocítiť takmer pri všet-

kých bežných činnostiach, ako napríklad pri nahlasovaní trvalého pobytu, pri ohlasovaní živnosti, pri zakladaní spoločností či pri tom, keď sa zamestnáajú vo verejnej správe. Napriek tomu, že zákon už je schválený, je jeho dosah stále pomerne otáznym. Veľká časť zmien spomínaných administratívnych povinností totiž nie je upravená priamo v zákone, ale v iných podzákonných predpisoch, ktoré sa budú novelizovať až následne, pričom však ich zoznam zatiaľ nie je prístupný. Ak by však aj podzákonné predpisy neboli prijaté, odborníci upozorňujú, že úrady by už nemali naďalej požadovať uvedené výpisy, pretože nadradený zákon proti byrokracii im to zakazuje.

Čo ak bude na úrade „slabý“ internet

Aj keď samotná idea zákona je vskutku pozitívna a hodná dnešnej elektronickej doby, zákonodarca si akoby pre istotu ponechal v zákone „zadné vrátka“. Ak si totiž úrady medzi sebou s technických dôvodov nebudú môcť výpisy bezodklad-

ne zasláť, môžu si ich opätovne vyžiadať od občana či od firmy. Zaujímavé pritom je, že za takýto technický dôvod zákonodarca v 21. storočí považuje napríklad nedostatočný alebo „slabý“ internet konkrétneho úradu. Rovnako si výpis bude môcť úrad aj

KTORÉ DOKLADY SA ZREDUKUJÚ OD 1. SEPTEMBRA

- výpis z obchodného registra
- výpis zo živnostenského registra
- list vlastníctva

KTORÉ DOKLADY SA ZREDUKUJÚ OD 1. JANUÁRA

- výpis z registra trestov slovenských občanov a spoločností
- namiesto výpisov by sa úradom mali predložiť len údaje nevyhnutné na to, aby si ich úrady vyžiadali sami

naďalej vyžiadať v situácii, ak sa mu od druhého úradu nedostane odpovede do maximálne piatich pracovných dní.

Rovnako otáznym zatiaľ zostáva fakt, či zákon v praxi nepredĺži rozhodovacie doby jednotlivých úradov, keďže tie si budú výpisy žiadať sami, zatiaľ čo občan alebo spoločnosť si ich zväčša dokázali zabezpečiť vopred. Je preto možné, že keď bude občan či firma chcieť rozhodnutie dostať v čo najkratšom čase, bude účelnejšie, aby si výpis zabezpečili po svojej linke a úradu ho rovno predložili sami.

Prečo visí otáznik nad lehotou platnosti výpisov

Nie všetky zmeny zavádzané zákonom sú však pozitívne. Úrady doteraz vo všeobecnosti požadovali, aby predkladané výpisy neboli staršie než tri mesiace. Nový zákon v prípade, že výpisy bude nutné predložiť, skracuje túto lehotu na 30 dní. Pri súčasnej povinnej elektronickej komunikácii s úradmi, keď bolo možné jeden výpis či list vlastníctva „zrecyklovať“ a využiť počas uvedených troch mesiacov viac-

krát, je toto paradoxne novou, aj keď menšou administratívnu prekážkou. Trojmesačná „platnosť“ výpisov zostala zachovaná len pre zahraničné úradné výpisy, kde skrátenie z dôvodu trvania overovacích procesov mimo Slovenska nie je možné.

V kontexte v súčasnosti všadeprítomných nových povinností spojených s GDPR pôsobi ešte bizarnejšie prijatá zmena živnostenského zákona a niektorých ďalších zákonov. Po novom tak pri ohlasovaní živnosti budete musieť predkladať živnostenskému úradu súhlas so spracovaním svojich osobných údajov.

Predkladanie súhlasu popiera zmysel nových pravidiel ochrany osobných údajov, keďže úrady súhlasly so spracovaním osobných údajov zásadne nikdy nepotrebnú. Samotná skutočnosť, že určité údaje musíte podľa zákona úradu predložiť, ho totiž oprávňuje aj tieto údaje použiť.

Veronika Pázmányová,
advokátka a vedúca pobočky
advokátskej kancelárie
Glatzová & Co.
Miroslav Ondáš,
konicipient Glatzová & Co.